

בש"פ 7689/15 - מדינת ישראל נגד פاطמה אבו צביה

**בבית המשפט העליון
בש"פ 7689/15**

כבוד השופט א' חיות

לפני:

מדינת ישראל

העוררת:

נ ג ד

פאטמה אבו צביה

המשיבת:

ערר על החלטת בית המשפט המוחזק בבאר שבע מיום
10.11.2015 במ"ת 15-10-55764 שננטנה על ידי
כבוד השופט נ' אבו טהה

(12.11.2015)

ל' בחשוון התשע"א

תאריך הישיבה:

עו"ד הילה גורני

בשם העוררת:

עו"ד מוטי יוסף

בשם המשיבת:

החלטה

ערר לפי סעיף 53 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו 1996 (להלן: **חוק המעצרים**) על החלטתו של בית המשפט המוחזק באר-שבע (השופט נ' אבו-טהה) מיום 10.11.15 לשחרר את המשיבת לחופפת מעצר בתנאים.

1. ביום 27.10.2015 הוגש נגד המשיבת כתוב אישום המיחס לה עבירה של החזקת סכין בניסיבות מחמיות (מתוך מניע גזעני או עינויים כלפי הציבור) לפי סעיף 186 בצירוף סעיף 144ו' לחוק העונשין, התשל"ג-1977 (להלן: **חוק העונשין**) ועבירה של הכנת עבירה בחומרים מסוכנים לפי סעיף 497 לחוק העונשין. על פי הנטען בכתב האישום בין

עמוד 1

החודש אוגוסט לסתמבר 2015 החליטה המשיבה לבצע פיגוע דקירה נגד יהודים. בסמוך ליום 22 או 23 לחודש ספטמבר 2015 הגעה המשיבה לעיר לאחר שבע על מנת לקבל קצבת מזונות ולאחר מכן קיבלת את הקצבה הגעה לסופרמרקט הסמוך לשוק בבא-שבע ורכשה סכין עם להב של 20-30 ס"מ במטרה להשתמש בו לביצוע פיגוע הדקירה. לאחר מכן, החביה המשיבה את הסכין במגירה שליד מיטתה בביתה בערעוור. ביום 8.10.2015 או בסמוך לכך, על פי הנטען, שהתה המשיבה בבית אחותה אמונה (להלן: אמונה) וצפתה עמה בסרטונים ביוטיוב של פיגוע התאבדות שהתרחשו במדינת ישראל בעת האחרון. במעטם זה שאלת המשיבה את אמונה מה יהיה אם היא (המשיבה) תבצע פיגוע התאבדות ואמונה מצדיה השיבה לה כי "זה טמיון" וכי התאבדות אסורה על פי דת האסלאם בשבוע לאחר מכן, ביום 14.10.2015 שבועות הבוקר, המתינה המשיבה לאחותה אסלאם סמוך לסניף הדואר בערעוור והתכתבה באפליקציית "ווצאפ" עם אמונה. המשיבה שלחה לאמונה סרטון של פיגוע שבוצע בירושלים בעת האחרון ולאחר מכן כתבה לה כי היא נמצאת בדימונה. מיד לאחר מכן שלחה המשיבה מסרונו נוסף לאמונה בו כתבה את הדברים הבאים (כפי שתורגמו לעברית בכתב האישום):

"האמת בין ליבורני אני רוצה לאסתהד אל ספרי לזינב [אחותה הגדולה של המשיבה] רק אחרי שתשמע על זה, תשאירו את ג'יהאן [בתה של המשיבה] אצלם ואל תנתנו לאבא שלא שיקח אותה"

במהלך הוסיף המשיבה וכתבה לאמינה את המסרונים הבאים:

"לא אל ל' בהצלחה"

"אל תנתנו לאבא של ג'יהאן ש'יך אותה"

"אם אני לא עונה תדעו שאני בשמיים"

אמינה שנבהלה מהמסורת פנתה לעלי, דודה, וסיפה לו על תוכן ההודעות. עלי צלצל למשיבה ומשלא הצליח להשיגה פנה למשטרה ודיווח על ה兜וטה. בהמשך, ולאחר שהמשיבה ענתה לשיחתו, הורה לה עלי להישאר במקומה ולהגיע לסניף הדואר ולמקום הגיעו שוטרים שעצרו אותה.

2. בד בבד עם הגשת כתוב האישום הגיעה המדינה בקשה למעצרה של המשיבה עד תום ההליכים נגדה, בה נטען כי קיימת בעניינה של המשיבה חזקת מסוכנות וכי קיימں יסוד סביר לחשש ששחרורה יסקן את שלום הציבור ובטחון המדינה, נוכח העובדה שהביעה רצון לבצע פגוע דקירה נגד יהודים. חשש זה אף מטעצם, כך נטען, נוכח מתקפת הטrror בה נתונה מדינת ישראל, המתאפיינת במפגעים בודדים שאינם ממשתיים באופן מובהק לארגון טרור זה או אחר. המדינה הוסיפה וציינה כי קיימں יסוד סביר לחשש כי במידה והמשיבה תשוחרר היא תנסה לשבש מHALCI משפט, שכן קרובו משפחתה לרבות אחיוותיה ודודה, הם עדי תביעה בהליך. המשיבה מצידה התנגדה לבקשתה והציעה חלופת מעצר בדמות אוחזותה בבית בבעלותה בפיקוח קרובו משפחתה.

3. בהחלטתו מיום 10.11.2015 סקר בית המשפט המוחזק בפירוט את חומר הראיות בתיק ובין היתר את הזכ"דים שנערכו על-ידי חוקר השב"כ במהלך חקירותה של המשיבה וכן את תמצית הדועותיה במשטרה. בית המשפט קבע כי התשתיות הראיות הלאורית שהציגה המדינה היא בעומקמה כה נמוכה עד שהיא אינה מצדיקה את המשר מעכבה של

המשיבה. זאת, שכן תשתיית זו נשענת על הودאותה של המשיבה בפני חוקר השב"כ בה הודהה לבסוף כי רכשה סיכון בסופר מarket בבאר-שבע, אך פעולות החקירה הנוספות שביצעו רשות החקירה ובוון בדיקה בסופר מarket, ברישומי המכירות וגביה תודעה מוקב"ט הסופר מarket, "הניבו ממצא גנטי אשר חותם תחת ההודאה". בית המשפט הוסיף וקבע כי בזיהירות המתבקשת נראה כי ניתן לכואורה ללמידה על קשיים ובעיות תובנה בכל הנוגע לנסיבות גביה אמורתו של המשפט בפני חוקר השב"כ והפנה בהקשר זה לשעות החקירה, למספר הרוב של החוקרים שנכחו והתחלפו במהלך המשפט וכן למצבה הנפשי והפיזי של המשיבה כפי שנלמד מתוכן הזכ"דים. כמו כן ציין בית המשפט כי מחומר החקירה לא עולה "דבר מה נוספת" להודאותה של המשפט. עוד הפנה בית המשפט המחווי לחזרתה של המשיבה מהודאותה תקופה נסימן חוקר משטרתי, וציין כי דבריה בתום חקירת השב"כ בהם הודהה לכואורה בביטחון העבירות, מעלים סתרה מהותית מול עובדות כתוב האישום המתארות רכישת סיכון והצפנתה בביון המגורים של המשיבה, שכן בדבריה בחקירה ציינה כי "... מתחרתת על המחשבה ... ראייתי סיכון ... הייתה לי מחשבה לקנות את הסיכון אבל לבסוף קיבלתי החלטה לא לקנות סיכון ולא לעשות שום צעד ...". לבסוף ציין בית המשפט כי גם אם יבחן את התנהוגותה של המשיבה על פי גישת המדינה, לא מן הנמנע כי בסופו של יומם תתקבל טענהה של המשיבה לפטור עקב חרטה לפי סעיף 28 לחוק העונשין, שכן שני התנאים המctrיבים הנדרשים לקיומו של הפטור מתקיימים לכואורה בעניינו.

נוכח עצמתן הנמוכה של הריאות לכואורה, לגשתו, והתרשומות החיוות מטיב החלופה שהוצאה ונבחנה על-ידי, הורה בית המשפט המחווי על שחרורה של המשיבה למעצר בית אחותה בישוב ערעור בפיקוחה וכן בפיקוח שלושה ערבים נוספים לטירוגין, בכפוף לחתימה על ערבות עצמית וצד ג' בסך 30,000 ש"ח. עוד קבע בית המשפט כי המשיבה הגיע לדינום שייקבעו בעניינה בלבד שני ערבים וכן כי היא רשאית לצאת ממעצר הבית בלבד ערבע ככל שתצטרכך ללוות את ילדיה לבית הספר או לשם קבלת טיפול רפואי עבורה או עבור ילדיה בתוך היישוב ערעור.

4. מכאן העורר שבפניו בו טוענת המדינה כי קיימות די ראיות לכואורה להוכחת המעשים המוחשים למשיבה ואיין בהן כל חולשה. לגישת המדינה גם מבלי להידרש לשאללה האם בשלב בחינת הריאות לכואורה יש לבחון את שאלת התקי"מותה של תוספת ראייתית, במקרה שלפנינו יש מספר ראיות המשמשות "דבר מה נוספת" לaimsות הודאותה של המשיבה, כנדרש בדיון. כך למשל, טוענת המדינה כי בית המשפט לא התייחס למסרונים שתמארו לעיל, אשר יש בהם כדי למלא אחר דרישת התוספת הראייתית הנדרשת להודעת חוץ של נאשמת. לגישת המדינה הרואה לרצינות כוונותה של המשיבה במסרונים נלמדת בראש ובראשונה מתגובהם של בני משפחתה שנחקרו אליהם, אשר לא סברו שמדובר בהלהצה, כפי שטווענת המשיבה עתה. עוד טוענת המדינה כי שגה בית המשפט המחווי בהعروתו לגבי הקשיים והבעיות לכאורה בחקירה המשיבה על ידי השב"כ ומכל מקום טענות מסווג זה מזקמן לטענותה במסגרת ההליך העיקרי. אשר לקובעת בית המשפט המחווי לעניין הפטור עקב חרטה, טוענת המדינה כי סעיף פטור זה כלל איינו רלוונטי בעניינו שכן הוא מתייחס אך ורק לעבירות ניסיון ואילו כאן המשיבה הושמה מלכתילה בביטחון עבירה מושלתת. המדינה מדגישה כי המneau הגזעני שעמד בבסיס מעשיה של המשיבה מלמד על חשש ממשועות שתתפעל לשם מימוש כוונותה ושגם CUT תחליט להוציא את תכניתה לפועל, בפרט נוכח המצביע הבטחוני הקיים. לביצוע פיגוע דקירה, כך נטען, לא נדרש תחכים או זמן רב וכי בכך שהמשיבה תחמק לזמן קצר בלבד מחלוקת המעצר כדי לגרום נזק ועל כן יש להורות על מעכראה עד תום ההליכים נגדה.

5. המשיבה מצידה מתנגדת לבקשתו וסומכת ידיה על החלטתו של בית המשפט המחווי. לטענותה חוקר השב"כ הכתיבו לה מכתב חרטה, ובניגוד להודאותה בפניהם היא לא נסעה לבאר-שבע לרכוש סיכון. עוד היא טוענת כי פרט זה אף מנוגד להיגיון שכן יש לה סכינים בביתה. המשיבה שבה ומצינית כי צפתה בסרטונים בראש האינטרנט בהם מתועדים פיגועים כפי שיכל לצפות כל מי שחפש בכך וכי ראה לאי-מוסכנותה ניתן למצוא בעובדה שביום בו נעקרה שוחררה על-

ידי חוקרי השב"כ לביטה בלינוי דודה עלי, שוטר לשעבר, והוא אף זה שהביא אותה לחקירה נוספת נסافت למחירת היום. המשיבה מוסיפה וטוענת כי יש ליתן אמון בגיןם שנבחרו לפקח עליה, וכי העובדה שאין לה עבר פלילי בשילוב העובדה אם ילדים מפחיתים את הסיכון הנש��ף ממנה.

6. לאחר עיון בטענות הצדדים ובוחמר הריאות שבתיק הגעתו למסקנה כי דין העරר להתקבל בחלוקת.

בשלב הדיון בבקשתה למעצרו של נאשם עד תום ההליכים על בית המשפט להידרש לפוטנציאל הראייתי של ריאות התביעה טרם שעברו את כור ההיתוך של ההליך הפלילי מבלי שינוי את הריאות לכואורה לדקדוקיהן או יקבע באותו שלב קביעות מהימנות או יכريع במחלוקות עובדיות. מלאכה זו שמורה למוטב הדן בהליך העיקרי. עם זאת, עתה בית המשפט להשתכנע כי קיימות די ריאות לכואורה כדי להקים סיכוי סביר להרשעתו של הנאשם בעקבות המוחישות לו. עוד נפסק כי אם מצא בית המשפט כי על פני הדברים הריאות לכואורה לוקוט בסתיירות מהותיות המחלישות את סיכוי הרешעה, עליו ליתן לך את המשקל הרاءו בהחלטת המעצר" (בש"פ 5324/15 לוז נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (16.8.2015); בש"פ 1510/15 ابو עראר נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (11.3.2015); בש"פ 10/3383 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (17.5.2010); בש"פ 13/635 מג'דיש נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (25.2.2013)).

7. מארג הריאות לכואורה אותו הציגה המדינה בתיק דנו מבוסס בעיקרו על הودאתה של המשיבה בפני חוקרי השב"כ והמשטרה בנסיבות המוחישים לה בכתב האישום. בפרט מבוסס כתב האישום על דבריה של המשיבה בחקירת השב"כ מיום 18.10.2015 ובחקירת המשטרה באותו יום. בהודעתה במשטרה תיארה המשיבה בפירוט את השפעתם של האירועים הביטחוניים על הלור רוחה (ראו עמוד 2 להודעה מיום 18.10.2015) וציינה כי תמונה הרקע במכשיר הסוללארי שלו אף הייתה תמונה של "שהיד פלسطיני".

בהתייחסה להכנותיה לביצוע פיגוע ציינה המשיבה כי:

ש - איזה פיגוע התאבדות החלטת לבצע נגד היהודים ?

ת- פיגוע באמצעות סכין.

ש- מה קרה האם קנית סcin ?

ת- נכון ב-28.9.2015 הלכתי לבאר שבע, הייתי בהתחלה בבנק לאומי לקחתי את קצבת המזונות 2500 שקל לאחר מכן הלכתי לשופרסל ליד שוק באר שבע, הייתי לבדי, שם ביצעת קניות, סבון וקופסאות שימורים, וגם החלמתי לknut סcin מטבח לפיגוע הדקירה.

ש- מה אורך הסcin שknut.

ת- (החשודה מסמנת כאורך הסcin מאמצע ידה ועד קצה האצבעות) לא יודעת כמה בערך 20-30 ס"מ לא יודעת במידוקן.

ש- מה צבע ?

ת- יד הסcin לבנה וכסופה מקדימה. (עמ' 2 לגלין החקירה מיום 18.10.2015 בשורות 42-52).

ובהמשך:

ש- לאיזו מטרה רכשת את הסcin ?

ת- כדי להשתמש בה לדקוך אדם ואמרתי אני אשמור אותה בבית אחר כך אראה מתי משתמש בה.

...

ת- זר��תי את הסcin לאחר שלושה ימים.

ש- איפה זרקת?

ת- בפח האשפה מחוץ לבית.

ש- מדוע זרקת?

ת- כי חשבתי בנושא וממצאי שהדבר זהה טעות, וחשבתי על ילדי, ופחדתי לבצע את הפיגוע. (שם, בעמוד 3, שורות 59-74)

הנה כי כן, בפנינו הودאה מפורטת לכואורה של המשיבה בהכנותו של פיגוע הדקירה אותו ביקשה להוציא לפועל. גרסה דומה לדברים אלו, מסרה המשיבה לחוקריה בשירות הביטחון הכללי מוקדם יותר באותו יום (ראו צ"ד קופר מיום 18.10.2015). עוד עליה מחקירותיה של המשיבה באותו היום כי היא אף עמדה בקשר עם פעיל טרור מעזה שציין בפינה כי הוא מבקש להיותشهيد והוא התבטאה בפנוי כי גם היא רוצה להיותشهيدה (שם, פסקה 7) וכי כראען לעמוד הפיסבוק שלה שימושה, כאמור, תמןתו של מחבל מירושלים. המשיבה אף שיתפה פוסטיםם של פעילי ארגון הטרור "עד אל דין אלקסאם" ושל ארגון דעת"ש והגiba (comment) לתמןתו של מחבל שהופיעה בדף הפיסבוק כדלקמן (בתרגום לעברית): "אללה ירחם עליו שהוא אלקיים זה גיבור גבר לא" פרפור" (חנון) מה שביצע פאדי עלאן [המחבל] לא עשו שליטי מדינות ערב וצבאותיהם". פעולות אלו של המשיבה יש להוסיף את המסרונים שצוטטו לעיל המדברים بعد עצםם, ובهم מפרטת המשיבה כוונה ברורה, לכואורה, לבצע פיגוע ואך מדריכה את אחותה כיצד לטפל בבתה לאחר שתממות כשיידה.

8. בהינתן כל האמור לעיל ובניגוד לקביעותו של בית המשפט המחויז, אני סבורה כי על פני הדברים וככל שהדבר ניתן לבחינה בשלב המעצר אין מדובר בריאות לכואורה שעוצמתן חלשה. כמו כן יש צדק בטענת המדינה כי המסרונים יש בהם לכואורה להוות תוספת ראייתית להודאת המשיבה (לגישות השונות שהובעו באשר לשאלת אם יש להידרש לשאלת זו בשלב המעצר ראו למשל בש"פ 635/13 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (25.2.2013); בש"פ 4068/15 איתן מלכה נ' מדינת ישראל (22.06.2015); בש"פ 2571/11 שמיאלוב נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (17.4.2011)). כן יש צדק בטענתה כי בהינתן העבריות המיויחסות למשיבה והתשתיות הראייתית הלאכורתיה שהוצגה, שגה בית המשפט קמא בקובעו כי בנסיבות העניין יש ביסוס לכואורה לטענת הגנה של פטור עקב חרטה.

9. לא נעלמה מענייני גרסת המשפטה כי מדובר ב"הלצה" וכי לא היה בכונتها לבצע פגוע (ראו למשל חוותותה מיום 22.10.2015 ומיום 25.10.2015). כמו כן לא נעלם מענייני הממצא הנגטיבי עליי הצביע בית המשפט המחויז וכוונתי להתוצאות חקירות המשפטה שהעלויה כי אין בנמצא ראייה פוזיטיבית לריכשת הסיכון על-ידי המשפטה. ואולם לגישתי אין בגרסתה המתפתחת לכואורה של המשפטה או בהיעדר הראות לריכשת הסיכון, כדי לכרטס בעוצמתן של הראות לכואורה בשלב זה. כפי שציינה המדינה בצדק, תגובתם המיידית והנחרצת של אהותה ושל דודה למסרונים שלשלחה המשפטה, מלבדים לכואורה אף הם על רציניות כוונונתיה וזה עולה, לכואורה, בבירור מתוכן המסرونים עצם. אשר לקביעותיו של בית המשפט המחויז בכל הנוגע לפגמים שנפלו לכואורה בחקירת המשפטה, מקובלת עליי עדמתה המדינה כי בנסיבות המקירה דין טענות אלו מן הרואוי כי תתרברנה בהליך העיקרי.

10. הנה כי כן, קיימות בעניינו ראיות לכואורה להוכחת המיחס לשפטה ואין חולק כי מתקיימת בעניינו גם עילת מעוצר. עם זאת, אני סבורה כי בסיבותו המיחזקות של המקירה דין יש מקום להורות על חלופת מעוצר. זאת בהינתן התנהגות האחראית והשקללה שגילו בני משפטה המשפטה, אשר דאגו להזעיק את המשפטה מיד כאשר עלתה החשש כי המשפטה מתכוונת "לעשות מעשה". התנהגות זו ראייה לעידוד ולהערכתה ובהינתן ההתרשםות החביבית והמצודקת של בית המשפט המחויז מבני המשפחה להשיג על המשפטה ולשמור את עצהיה, אני סבורה, כאמור, כי ניתן לสมור עליהם ויש לאפשר את שחרורה לחלופת-מעוצר בהשגתם. כמו כן יש לזכור כי גורמי החקירה עצם איפשרו לשפטה לשוב לביתה לאחר החקירה והפקידו את דודה להשיג עליה ולהחזיר אותה לחזקה למחרת היום כפי שאף עשה. משמע, החוקרים עצם לא סבורו כי הסיכון הנש��ן מן המשפטה הוא כה חמוץ וככה מיידי עד שיש להחזקה במעוצר לאורך כל ימי החקירה. עם זאת, אני סבורה כי יש לבדוק את תנאי מעוצר-הבית שקבע בית המשפט המחויז ולהורות כי המשפטה תשאה במעוצר-בית מלא לאורך כל שעوت היממה בבית אחותה הגב' זינב ابو ג'ude שכונה 5 בית 60 בישוב ערורע בפיקוח ובפיקוח העברים האחרים שציינו בסעיף 9(א) להחליטו של בית המשפט המחויז. סעיף 9(ד) להחליטו של בית המשפט המחויז מבוטל וככל שהמשפטה עצמה תזקק לטיפול רפואי תוגש בעניין זה בקשה נפרדת. סעיפים 9(ב) - 9(ג) להחליטו של בית המשפט המחויז יעדמו בעינם. לבסוף אני מורה כי אל כל התנאים המפורטים לעיל יש לבחון אפשרות להוספת תנאי של פיקוח אלקטרוני. בית המשפט המחויז יבחן אפשרות זו בהתאם להוראות סעיפים 22א - 22ד לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרם) התשנ"ז-1996 ועל פי לוח הזמנים הקבוע שם. ככל שתתברר כי הפיקוח האלקטרוני אינו אפשרי, יוסיף בית המשפט המחויז ויקבע "הידוק" חלופי אחר לתנאים שנקבעו.

עד קיום תנאי השחרור שנקבעו ושיקבעו כאמור לעיל, תיוותר המשפטה במעוצר.

11. העරר מתקבל בחלוקת כאמור בפסקה 10 לעיל.

ניתנה היום, א' בכסלו התשע"ו (13.11.2015).

שופט

עמוד 6

כל הזכויות שמורות לאתר פסק דין - verdicts.co.il

